

J U N I 1 9 5 6

MEDEDELINGENBLAD

VAN DE

NEDERLANDSE WERKGEMEENSCHAP VOOR INDIVIDUALPSYCHOLOGIE

Redactie: Mevr. G. Polak-de Meyer, Reynier Vinkeleskade 24,
Amsterdam-Z., Tel. 799028.

Dr J.H. Delhez
J. Vinkenborg

TIEN JAREN WERKGEMEENSCHAP EN CURSUS

19 FEBRUARI 1946 kwamen mevrouw Sidonie Reiss, mevrouw Sophie de Vries, mevrouw Polak-de Meyer en mevrouw Heyligers-van der Sijp bij Dr A. Müller bijeen om het voorlopig programma te bespreken voor een Individualpsychologische opleidingscursus.

10 MAART 1946 was er een bijeenkomst bij Dr. Ronge te Utrecht om dit concept te bespreken. Aanwezig waren: mevrouw Reiss, mevrouw Polak-de Meyer, mevrouw Dr. Spaander-Duyvis, mevrouw Vinkenborg, mej. Mossel, mevrouw Blankert, mevrouw Ronge, mevrouw de Vries, mevrouw Heyligers-van der Sijp, Dr. Delhez, de heer van Asperen, Mr. Arendsen-Hein, Dr. Ronge, Dr. Müller en de heer Vinkenborg als voorzitter. Deze vergadering was de eerste van de vele bijeenkomsten die geleid hebben tot het samenstellen van een goed programma voor de Opleidingscursus voor I.P.

Al bij al zijn wij dan gestart met onze cursus op 14 September 1946 in een der lokalen boven het Centraal station, waar de cursus nog verblijft.

DAT EERSTE JAAR!, toen 37 cursisten zich lieten inschrijven, waar alles voor de docenten en de leiding nog nieuw was en vol verwachting!

Hoort U ook nog in lokaal 14, daar aan de voorkant, de gezellige straatgeluiden? Voelt U ook nog de brandende zon? Ziet U ook nog de aaneen gerijde tafels en stoelen, de luisterend geheven hoofden, of de gebogen ruggen der schrijvenden? U, die daar gezeten heeft als cursist, heeft dit in mindere mate ondergaan dan de leiding, die alleen maar plezier in dit alles had, en nog heeft.

Toen kwamen de eerste tentamina en het voorbereiden van een tweede leerjaar. Op 12 oktober 1946 werden door het bestuur verschillende suggesties hiertoe gedaan. De overweging van deze suggesties vergde vele bijeenkomsten in het Noord-Zuidhollands

koffiehuis. Dr. Müller vatte zijn mening over de staf van het tweede leerjaar samen in deze woorden: "Het gaat om kennen, weten en kunnen."

14 JUNI 1947 is het programma voor het tweede leerjaar gereed gekomen, zodat wij in September van hetzelfde jaar met twee leergangen in zee gingen.

Wij denken met dankbaarheid en vriendschap terug aan onze docenten, die zich elders gingen vestigen: mevr. Reiss, die zo helder haar leerstof doceerde en dit in zuiver nederlands over het voetlicht bracht; mevr. de Vries, die wij ook node misten. Beiden zijn werkzaam in Amerika, waar, naar wij hopen, wij hen nog vele jaren in hun arbeid mogen volgen. Het vertrek van Dr. Müller naar Zürich, dat schier onoverkomelijk leek, heeft ons geïnspireerd tot extra krachtsinspanning om ook die moeilijkheid te boven te komen. Mevr. Dr. M. Levy was zo bereidwillig ons hierbij te helpen. Ook gedenken wij Roosje Mossel, die zolang in de individualpsychologische kring verkeerde; en nu ook in Amerika een nieuwe werkring gevonden heeft.

Zo heeft de twee-jarige leergang voor I.P. zijn weg gevonden en-aan velen tien jaren lang de gelegenheid geboden om de leer van Adler te leren kennen.

U zult zich afvragen: Hoe is het dan met de Nederlandse Werkgemeenschap gegaan, want die bestaat ook tien jaren! De officiële vestiging van de Ned. Werkgemeenschap voor I.P. heeft plaats gehad op 3 SEPTEMBER 1946 ten huize van Dr. Ronge te Utrecht.

Er werd besloten om een meer omlinjnde, zij het dan ook soepele, organisatie van de werkgemeenschap te maken: Zij zal een landelijke vereniging zijn, en de overkoepeling van de plaatselijke studiekringen en de Amsterdamse cursus, zo vermelden de notulen van 8 september 1946.

De Koninklijke goedkeuring op statuten en huishoudelijk reglement werd aangevraagd, die in 1948 werd verleend.

Tot de werkzaamheden van de Werkgemeenschap behoren de maandelijke bijeenkomsten met voordrachten, evenals de jaarlijkse weekeinden in de School voor Wijsbegeerte te Amersfoort. Door de internationale banden, die in 1954 gelegd zijn, voelen wij ons opgenomen in een wereldgemeenschap ter verspreiding van Adler's leer.

Vóór 1940 was er een intense en geregelde uitwisseling van individualpsychologische gedachten in Nederland, waarbij de naam van mevr. Allmayer genoemd moet worden. Velen van U heb-

ben de eerste scholing bij mevr. Allmayer gehad. Haar voordrachten en cursussen trokken veel belangstelling.

Adler's komst in Nederland in de dertiger jaren, waarbij mevr. Dr. Spaander-Duyvis en anderen betrokken waren, heeft zeer zeker de belangstelling in Nederlandse kringen wakker gemaakt voor de I.P.

Op deze bodem stoelen onze Werkgemeenschap en de Cursus. Door zijn wetenschappelijke arbeid op het gebied van de I.P. is Dr. Ronge de voornaamste vertegenwoordiger hier te lande van deze belangrijke medisch-psychologische stroming. De Werkgemeenschap mag zich gelukkig prijzen, dat zij tien jaren door Dr. Ronge geleid werd, en nog geleid wordt.

Aan U, dames en heren-docenten, dankt de cursus zijn goede reputatie en resultaten. De cursus hoopt nog lang op Uw zo gewaardeerde medewerking te mogen rekenen.

Gij, leden en medewerkers en -werksters, de Werkgemeenschap dankt U voor Uw bijdrage en belangstelling in haar bijeenkomsten. Gij, met elkaar vormt DE NEDERLANDSE WERKGEMEENSCHAP VO INDIVIDUALPSYCHOLOGIE!

M. Heyligers-van der Sijp.

GEMENGDE BERICHTEN

"Uitvoerig besprak de spreker het optreden in deze verkiezingsstrijd van de voormannen der andere politieke partijen, waarbij hij op de absolute tegenstrijdigheden wees in hun woorden en daden."

"De democratie is toch gebaseerd op de gedachtenwisseling, op het stellen van argument tegenover argument."

Verkiezingsstrijd. Pogingen om de kiezer te winnen. Een beroep op het gezond verstand, op de nuchtere logica door zakelijke argumenten. Een beroep op gevoelens van saamhorigheid, van verbondenheid aan geloofsgemeenschap, aan maatschappelijke klasse. Een speculatie op allerlei slechts zeer ten dele bewuste gevoelens, als de wens zich te conformeren met de grootste groep, met de sterke man, de zucht naar de veiligheid van de traditie, van de "eeuwige" beginselen, de chronische ontevredenheid van wie zich altijd te kort gedaan voelt; de angst voor de dictatuur.

Men beschuldigt elkaar van beginselloosheid, van verstarring, van dictatoriale bedoelingen en methoden.

En men verdedigt de democratie. Het beginsel, dat ieder in volle vrijheid zijn stem moet kunnen uitbrengen, wordt uitvoerig beleden.

Maar voor één ding is in de verkiezingsstrijd geen tijd en belangstelling n.l. voor het feit, dat democratie geen kans heeft zonder de democratische mens.

De democratie wordt meer bedreigd door de onvolgroeide mens, die om autoriteit vraagt, die zich alleen onder dwang veilig voelt, dan door de dictator.

Wie de democratie ook na de verkiezingen een dienst wil bewijzen, kan nog genoeg te doen vinden. Een voortdurende bezinning op het probleem van de opvoeding tot democratie, tot gemeenschapsgevoel, verantwoordelijkheidsgevoel, tot geestelijke volwassenheid is een kwestie van leven of dood.

v.A.

VERSLAG VAN EEN VERSLAG.

Op de bijeenkomst in de Vrouwenclub op 26 Mei l.l. was de avond gewijd aan een verslag over onze reis naar Wenen. Mevr. v.d.Bergh hield een korte inleiding over de stad en de bewoners. Er wordt hard gewerkt aan de wederopbouw, want Wenen heeft in de oorlog zeer geleden en is door de langdurige bezetting vele jaren achter.

De huisvesting is er een groot probleem. Dit geldt ook voor de scholen, waarop de Heer Vinkenborg nog verder inging. In 1945 was de helft der schoolgebouwen vernield, zodat er nu, mede door de aanzienlijke bevolkingsaanwas, een groot gebrek aan ruimte bestaat. Wat het schoolwezen verder betreft, is Wenen al in 1910 begonnen met een moderne aanpak, via de "arbeidsschool" naar de "opvoedingsschool", waar de zelfwerkzaamheid der kinderen tot ontwikkeling gebracht wordt. Dit hebben wij ook kunnen waarnemen op de Versuchsschule van Prof. Spiel. Vele lessen hebben wij bijgewoond en enkele Klassenbesprechungen. Er bevinden zich ware "Kunstenaars" onder de leerkrachten, waarop Prof. Spiel terecht erg trots is. Wat betreft de moeilijke kinderen, die uit geheel Wenen door de verschillende instanties naar de school van Prof.Spiel worden gezonden en de wijze waarop ze in de klassegemeenschap worden opgenomen, kan ik U o.a. verwijzen naar het boek "Am Schaltbrett der Erziehung" van Prof. Spiel.

Verder werd er deze avond nog gesproken over de klasse-indeling, de medezeggenschap van de leerlingen in het leerplan en het Schoolparlement, waarvan we een zitting meemaakten. Hier worden allerlei problemen, o.a. van organisatorische aard naar voren gebracht en besproken door de kinderen, onder supervisie van een docent.

Spreker vertelde vervolgens over onze ervaringen van een ander deel van het rijke en goed verzorgde programma, dat men ons geboden heeft. We brachten nl. een bezoek aan de Child Guidance Clinic, op enkele punten te vergelijken met het Medisch Opvoedkundig Bureau. We kregen een indruk van het werk, dat hier verricht wordt.

In de Hoffkliniek hebben we de zoon van Prof. Spiel aan het werk gezien. Hier waren ook verschillende artsen aanwezig en studenten in de psychologie (uiteraard Freudianen), allen uit belangstelling voor de I.P.

Het belangrijkste voor ons waren echter wel de Beratungsstellen van Dr. Alice Friedmann en Prof. Spiel, waar de ouders komen met opvoedingsproblemen en waar ook de kinderen komen. Wij allen hebben diepe bewondering voor de werkelijk geniale wijze waarop Prof. Spiel de kinderen steeds weer weet te pakken. Onvermoeibaar doorwerkend - regel is ruim 4 uur zonder de kleinste onderbreking - geeft hij ieder een persoonlijk woord van bemoediging. Opvallend was ook de openhartigheid waarmee de ouders spraken, ondanks onze aanwezigheid.

Naar aanleiding van alles wat wij hoorden en zagen, ontwikkelden zich vele interessante gesprekken. Overal waar wij kwamen trof ons de prettige sfeer, waarin samengewerkt wordt.

Na afsluiting van het officiële gedeelte van onze Weense reis hadden wij nog een gezellige avond met Prof. en Mevrouw Spiel, Dr. Friedmann en tien "kunstenaars" van de school, in een echte Weense "Heurige".

De avond werd besloten met een filmpje, dat Mevr. v.d. Bergh in Wenen had gemaakt van verschillende stadsgezichten en van de leden van de excursie, voor wie dit een alleraangenaamste herinnering was.

D.v.d.N.

Des middags om 4 uur op dezelfde bijeenkomst heeft de heer G. van Asperen een bijzonder interessante inleiding gehouden, aan de hand van tekenmateriaal; over "Een voorbeeld van interpretatie van vrije expressie". Een geanimeerde discussie duidde erop, dat alle aanwezigen zeer geboeid naar de inleider hadden geluisterd.

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT.

Studieconferentie te Amersfoort.

Voor de studieconferentie, die 30 Juni-1 Juli gehouden wordt in de School voor Wijsbegeerte te Amersfoort en waarvoor de convocatie U inmiddels is toegezonden, kunt U zich opgeven bij de Internationale School voor Wijsbegeerte, Dodeweg 8, Amersfoort, liefst 10 dagen tevoren. Uit de opgave moet blijken tot welke sexe men behoort.

Men kan de kosten gireren op de rekening van de school, postgiro nr. 229165, of in contanten op de school voldoen.

- - - - -

Negende Wereldcongres van de New Education Fellowship

Van 26 Juli - 8 Augustus 1956 zal een congres gehouden worden in Utrecht. Algemeen onderwerp: Constructive Education and Mental Health in Home, School and Community.

Dit congres is bedoeld voor allen, die bij de opvoeding van kinderen en jonge mensen zijn betrokken; ook voor hen, die bij medisch-opvoedkundige bureaux of soortgelijke instellingen werkzaam zijn.

Het voornaamste werk van het Congres zal plaats vinden in kleine, vaste discussiegroepen.

De vijf hoofdonderwerpen zijn:

- a. Het verband tussen problemen van school en gezin.
- b. Bijdrage van de lagere school tot de individuele ontwikkeling en de sociale aanpassing van de kinderen.
- c. De functie van de groep in het opvoedingsproces.
- d. Adolescentie: hoe de school en de verdere opvoeding jonge mensen kunnen aantrekken en aan hun behoeften voldoen.
- e. De opleiding en voortdurende vorming van leerkrachten tot hun taak: nl. het constructief opvoeden van kinderen.

Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot de Werkgemeenschap voor Vernieuwing van Opvoeding en Onderwijs: Franz Schubertstraat 44, Utrecht.

Kader-uitbreiding

Daar bij de oud-cursisten de behoefte bestaat aan een verdere Individualpsychologische vorming, zal het bestuur stappen doen om de kader-uitbreiding te bevorderen.

De resultaten hiervan zullen U t.z.t. medegedeeld worden.

Internationaal Congres

In 1957 zal een internationaal congres van de I.P. gehouden worden. Aan de Engelse groepen zal verzocht worden de organisatie hiervan op zich te nemen.

Adreswijzigingen

Mw. J.J. Ypes-Camman is verhuisd naar
Teteringsedijk 259, Breda
Mw. M. Royen is verhuisd naar
Voorstraat 37, Delft
de heer H.W. von Sassen is verhuisd naar
Burg. van Tuyll-laan 28, Zeist.

Bestuursadressen:

1ste secretaresse: Mw. W.I. Steiner-Veth, Frans van Mierisstr. 134
Amsterdam-Z. Tel. 721114.

2de " Mw. I.M. Klompe-Gassée, Cort. van der Linden-
straat 5, Halfweg N.H. Tel. K 2907-960.

Penningmeesteresse: Mw. C.A. Bréas, Dorpsstraat 37, Lunteren.

Cursus-organisatie: Mw. M.A. Heyligers-van der Sijp, G.v.d. Veen-
straat 51 b, Amsterdam-Z. Tel. 720881.

Bibliothecaresse : Mw. L.C. van Dijk, Vossiusstraat 51 bel.,
Amsterdam-Z. Tel. 719742.

Alle betalingen, ook van het cursusgeld, aan de Amsterdamse Bank,
bijkantoor van Woustraat, Postgiro 53251 - Gemeentegiro A A 15,
t.g.v. de Ned. Werkgemeenschap voor I.P.

Het tentamen en het examen van de cursus wordt gehouden 25 en
27 Juni a.s. boven het C.S. van 19-22 uur. Allen, die zich
opgaven, ontvangen nog bericht.

Bibliotheek.

Nieuwe aanwinsten:

Be 2. Berdjajew, Nicolai - Slavernij en Vrijheid

Dr. 21. Dreikurs, Dr. Rudolf - Alfred Adler's Individualpsychologie

No. 1. Novotny Dr. Siegfried - Betrachtungen zur Individual-
psychologie.

Van onze medewerker, de hr. W.K.Petersilka, oud-directeur van de clubhuizen "De Arend" te Rotterdam is verschenen: "De crisis in het clubhuiswerk". Uitgeverij "De Torenlaan" te Assen. Prijs f 2.25.

SPROKKELHOUT

Ach, ich fühl'es, keine Tugend
Ist so recht nach meinem Sinn;
Stets befind' ich mich am wohlsten,
Wenn ich damit fertig bin.
Dakingegen so ein Laster,
Ja, das macht mir viel Pläsir;
Und ich hab' die hübschen Sachen
Lieber vor als hinter mir.

Wilhelm Busch.

So ist's in alter Zeit gewesen,
So ist es, fürcht' ich, auch noch heut,
Wer nicht besonders auserlesen,
Dem macht die Tugend Schwierigkeit.
Aufsteigend musst du dich bemühen,
Doch ohne Mühe sinkest du.
Der liebe Gott muss immer ziehen;
Dem Teufel fällt's von selber zu.

Wilhelm Busch.
